

Utdanningsmelding 2015: Institutt for geografi

Planer og prioriteringer

Høsten 2015 startet vi implementeringen av ny studieplan for bachelorprogrammet i geografi. Vi satser på at nytt studieløp fører til en mer helhetlig grad, som er lettere oppbygd med felles emner i de tre første semestrene, og spesialisering i valgt studieretning mot slutten av graden, men må leve med studenter på nytt og gammelt løp i overgangen. 2016 vil i høy grad bli preget av disse endringene.

Vi hadde 13 studenter på utveksling innenfor bachelorprogrammet i geografi i 2015, en oppgang fra 10 studenter i 2014. Vi har i større grad oppfordret studenter som er på utveksling til å dele sine erfaringer, både under og etter oppholdet. Vi deler erfaringen på instituttets nettside, gjennom Facebook og Instagram og på informasjonsmøter. Vi vil fortsette å motivere studenter til ta frie studiepoeng på utveksling.

Systemdynamikk har også omfattende internasjonale undervisningssamarbeid, blant annet et SIU-finansierte samarbeid med National University of Kyiv-Mohyla Academy, Ukraina, der avtalen ble fornyet i 2015, og et tilsvarende utvekslings- og undervisningssamarbeid med University of North Dakota (UND), USA.

Instituttet er godt representert på arrangementer som Faglig-pedagogisk dag, alumnusdagen, Forskningsdagene etc. Vi har også i 2015 deltatt på Felles fremtid ved Laksevåg vgs og hatt skolebesøk fra Amalie Skram og St. Paul gymnas. Planen om å invitere skoleklasser til enkelforelesninger innenfor basisemner er ikke gjennomført, men vi har laget en nettside som inviterer lærere i videregående skoler til å melde inn ønsker om faglige innlegg i undervisningen fra Institutt for geografi.

Personalsituasjonen er stram på geografi. Innenfor samfunnsgeografi/planlegging står stor suksess med forskningsbevillinger i kontrast til en situasjon med meget begrensede undervisningsressurser. På GIS har bare én førsteamanuensis ansvar for den grunnleggende undervisning i GIS og Remote Sensing, og spiller en nøkkelrolle i den obligatoriske undervisning i kartografi. Også innenfor naturgeografi er det en mangel på personal i forhold til studenttallene. Det nåværende tilbudet er sikret gjennom en førsteamanuensis i fast stilling, men her er vi fortsatt i en sårbar stilling med tanke på videreutvikling av tilbudet og stor rekruttering.

Gruppen for systemdynamikk står overfor en svært vanskelig ressursituasjon høsten 2016 og våren 2017. Moxnes har sin første reelle forskningsfri på 15 år, skal forelese tre kurs i løpet av perioden med forskningsfri, skal veilede 2.5 PhD-kandidater, samt delta i samarbeid ved MIT og skjøtte sin rolle som årets Fulbright Arctic Chair. Gjenværende to fast ansatte, Davidsen og Wheat, har i samme periode ansvar for to kurs hver, veiledning av henholdsvis 7 og 3 PhD-kandidater, ansvar for to masterutdanninger og flere større internasjonale og nasjonale prosjekter, herunder prosjekter finansiert av EU-JRC, EAA, SIU, NFR og HUS, planlegging at et større prosjekt med WWF og veiledning av omkring 40 masteroppgaver.

Studiekvalitets- eller læringsmiljøtiltak

Vi startet overgangen til nytt bachelorløp høsten 2015 med første kull på nytt studieløp. Det har vært noen saker med misforståelser og forvirring blant studenten i overgangen med nye og gamle koder.

Dette kan ha påvirket tilbakemeldingene i Studentbarometeret, som var dårligere enn i fjor da de var svært gode.

Feltkurs gir studentene en første innføring i praktisk forskning, utredningsteknikker, analyser og skriving av feltrapport knyttet til en rekke tema innen natur, miljø og landskap og samfunnsspørsmål. Kursene er organisert med forelesninger, omfattende veiledning og feltstudie og gir studentene en praktisk utredningserfaring i ulike faser i utdanningsløpet. Dette representerer grunnleggende ferdigheter som både er relevant for videre studier og et senere yrkesliv. Studentene får dermed en god praktisk tilnærming til det teoretiske lærebokstoffet. I 2016 får vi gjennom en fusjon av to kurs en bedre integrasjon av teori og praksis. Samtidig har vi oppnådd en god koordinering og arbeidsdeling hva angår fordelingen av timeplanene for GEO124 og GEO111. Vi har også laget noen praktiske administrative løsninger for elektronisk påmelding og betaling, som kan anvendes på ulike kurs.

En av utfordringene våren 2016 i overgangen til nytt bachelorløp er at alle bachelor- og årsstudiestudenter nå skal på to feltkurs i 2. semester. Antallet er en utfordring. Instituttet har bestemt å kjøre to grupper på feltkurs i GEO111 Landformdannende prosesser. GEO124 Regional utvikling har valgt Sotra som feltområde og har alle i aksjon på samme tid. Vi må vurdere å legge inn krav til studierett på disse emnene fra neste år, slik at de kun blir tilbudt til geografistudenter eller studenter på samarbeidsprogram, ikke som frie studiepoeng.

Evaluering

Programsensor sa opp sensoroppdraget i høstsemesteret 2015, og vi jobber med å få på plass en ny programsensor. Emneevaluering har blitt gjennomført etter planen og rapportene er/blir publisert i Studiekvalitetsportalen. Evalueringer tas opp i undervisningsutvalget og av undervisningsleder med fagansvarlige.

Utvikling av studietilbudet

Scandinavian Area Studies – SAS-8 Geography kjørte siste gang høsten 2015, men instituttet har ingen andre planer om å opprette eller legge ned studietilbud i 2016. Uansett vil det bli en del endringer, blant annet gjennom omstrukturering av metodeundervisningen. Det arbeides kontinuerlig med å oppdatere kursene for å avspeile forskningsmessige satsninger, for eksempel innen klima- og energiomstilling, hydrologi og grønn næringslivsutvikling. Systemdynamikk har erstattet det obligatoriske mastergradskurset GEO-SD306, Experimental Methods in Social Systems med GEO-SD330, Natural Resources Management.

Nedleggelsen av bachelorprogrammet i utviklingsstudier er en bekymring på geografi, da det har vært en viktig rekrutteringskilde til masterprogrammene i geografi. Kursporteføljen opprettholdes, og på bachelor er det mulig at det også finns positive effekter for rekruttering til geografi. Nedleggelsen av kvoteprogrammet er en annen, stor bekymring som kan ramme det internasjonale studiemiljø for masterstudenter vi har utviklet gjennom over 15 år. Det jobbes med planer for erstatning gjennom partnerskapsprogrammet, ERASMUS+ og Panorama, men effektene vil først komme i 2017.

Systemdynamikkegruppen la ned mye arbeid i å utvikle et bachelorprogram, som i 2015 ble godkjent, men så skrinlagt av økonomiske og ressursmessige grunner.

Etter- og videreutdanning

I geografi har vi to emner som blir tilbudt som etter- og videreutdanningskurs i tillegg til at de går som vanlige UiB-emner for studenter. I systemdynamikk blir nettkurset GEO-SD330 også tilbudt som etter- og videreutdanningskurs med koden GEO-SD660. Her deltar studenter fra hele verden. Etter planen skal GEO-SD230 tilbys som nettkurs som etter- og videreutdanning for folk utenfor UiB etter samme mal som GEO-SD660.

Gjennomstrømming i studieprogrammene

På bachelorprogrammet satser vi på at nytt studieløp med mer geografi i første semester og felles opplegg de tre første semestrene, skal gi utslag for gjennomføring. Det er et klarere løp å forholde seg til som ny student.

På masterprogrammene i geografi skal vi holde fokus på tidlig start og utvikling av problemstilling gjennom skrivekurs. Gjennomstrømming har vært en langsiktig satsing på geografi med meget gode resultater. Overgang til bare et årlig opptak vil sikre at alle får same forløp.